

EGE ÜNİVERSİTESİ İÇ DENETİM BİRİMİ

2008 - 2010 DÖNEMİ İÇ DENETİM PLANI

1. GİRİŞ

5018 Sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 65'inci maddesine dayanılarak hazırlanan İç Denetçilerin Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 36'ncı maddesi; "İç denetim faaliyetlerinin risk odaklı olarak yürütülmesi esastır. Kamu idarelerinin maruz kalabileceği risklerin tespit edilerek sürekli ölçülmesi ve değerlendirilmesi suretiyle, risk odaklı iç denetim planı ve programı hazırlanır. İç denetim bu plan ve programa uygun olarak yapılır..." hükmünü ve 39'uncu maddesi "İç denetim planı; iç denetim faaliyetinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla denetimin kapsamını, denetlenecek alan ve konuları, ihtiyaç duyulan işgücü ve diğer kaynakları içerecek şekilde, birim yöneticileriyle görüşülerek ve Kurulca (İç Denetim Koordinasyon Kurulu) hazırlanan iç denetim stratejik planı da dikkate alınarak, üç yıllık dönemler için hazırlanır. Bu plan, her yıl risk değerlendirmesi sonuçlarına göre gözden geçirilerek, gerektiğinde değiştirilir." hükmünü içermektedir.

İç Denetim Koordinasyon Kurulu'nca hazırlanan "Kamu İç Denetim Planı ve Programı Hazırlama Rehberi" ve 2008–2010 yıllarına ilişkin "Kamu İç Denetim Strateji Belgesi" doğrultusunda, İç Denetim Birimi tarafından tespit edilen iç denetim alanları, Kurul tarafından yayımlanan "Kamu İç Denetiminde Risk Değerlendirme Rehberi" esas alınarak kümülatif yöntemle risk değerlemesine tabi tutulmuş ve 2008–2010 yılları arasındaki üç yıllık döneme ilişkin yürütülmesi planlanan iç denetim faaliyetleri, ilişikte yer alan çizelgede gösterilmiştir (Ek: 1).

Planın hazırlanması sırasında birimlerle görüşmeler yapılmış, Üniversitenin Stratejik Planı, 2007 yılına ilişkin birim ve idare faaliyet raporları ile mali tablolardan yararlanılmıştır.

2. İDARENİN TANITIMI

Ege Üniversitesi, 20 Mayıs 1955 tarihinde yayınlanan 6595 Sayılı Kanunla 9 Mart 1956 günü, eğitim öğretim hayatına başlamıştır. Üniversite bünyesinde kurulan ilk fakülteler; Tıp ve Ziraat Fakülteleri olmuştur. 1980 yılı itibarıyla 7 Fakültesi, 9 Yüksek Okulu, 7 Araştırma Enstitüsü bulunan Ege Üniversitesi, Türkiye'nin en büyük üniversiteleri arasında yer almıştır. 1982 tarihinde Ege Üniversitesi iki ayrı üniversite haline dönüşmüş ve Dokuz Eylül Üniversitesi kurulmuştur. Ege Üniversitesi günümüzde 11 Fakülte, 6 Yüksek Okul, 7 Meslek Yüksek Okulu, 7 Enstitü, 26 Uygulama ve Araştırma Merkezi ile eğitim ve araştırma faaliyetlerini sürdürmektedir.

Üniversitemiz; 1 Merkez, 5 çevre kampusü ve diğer alanlar olmak üzere toplam 7.950.685,24 m² alana sahiptir. Bu alanların 2.285.229,23 m² si hazine, 140.610,60 m² si kredi yurtlar, 200 m² si Etibank, 135,26 m² si Bornova Belediyesine ait olup 5.524.510,15 m² si ise Üniversitemizin mülkiyetindedir.

Üniversitemiz, Rektörlük ve bağlı birimler 59.125 m², Fakülteler 471.805 m², Enstitüler 17.438 m², Yüksek okullar 66.872 m², Spor alanları 13.475 m², kafeteryalar 13.032 m² olmak üzere toplam 641.747 m² kapalı alana sahiptir.

Üniversite kampüsünde; modern bir kütüphane ile kapalı yüzme havuzu, kapalı spor salonu, futbol, basketbol, mini-futbol ve tenis sahaları gibi spor tesisleri ve ayrıca kafeteryalar, satış yerleri, toplum merkezi, alışveriş merkezi, üniversite mensupları için üniversite lokali, konukevi

mevcuttur. Ayrıca Ödemiş, Bayındır, Bergama, Tire ve Çeşme ilçelerinde yüksekokul ve meslek yüksekokulları bulunmaktadır. Bunun yanı sıra Aliğa ilçesinde Bergama MYO' ya bağlı olarak bir yüksek okul binası da faaliyete alınmıştır. Kampüs içinde kongre, seminer, kültür ve sanat etkinlikleri için hizmet veren Kampüs Kültür Merkezi, kampüs dışında, İzmir kent merkezinde (Konak) Atatürk Kültür Merkezi, Menemen'de Deneme İstasyonu ve Üretme Çiftliği, Kurudağ'da Rasathanesi, Urla'da ve Tuzla'da su ürünleri tesisleri ve Çeşme'de uygulama oteli bulunmaktadır.

3. STRATEJİK AMAÇLAR

İç Denetim Koordinasyon Kurulunun yayınladığı "Kamu İç Denetimi Strateji Belgesi" çerçevesinde, İç Denetim Birimi tarafından hazırlanan 2008 - 2010 Dönemi İç Denetim Planında;

- İç denetim konusundaki farkındalığın artırılması amacıyla, bilgilendirme toplantıları ve seminerler düzenlenmesi,
- Birimlerin teşkilat yapısı ve iş süreçleri, yönetim ve kontrol süreçlerinin gözden geçirilmesi,
- Denetim kaynağı kullanımında risk odaklı yaklaşımın benimsenmesi,
- İç denetim planı ve programlarında; sistem denetimi, uygunluk denetimi, mali denetim ve performans denetimi sıralamasının esas alınması,
- İç denetimin ilk defa yapıldığı göz önüne alınarak tüm denetim alanları yerine bir veya birkaç alanın pilot olarak belirlenmesi ve ilk yıl bütün denetim kaynağı ile bu alanlarda denetimlerin tamamlanması, alınan sonuçlar ve edinilen tecrübeler üzerine daha sonra diğer alanlarda denetime geçilmesi,
- Denetimlerde, denetlenen birimlerin yönetim ve kontrol süreçlerindeki zayıflıkların veya geliştirilmesi gereken alanların ortaya çıkarılması ve gerekli iyileştirmelerin yapılması amacıyla birim yöneticileriyle birlikte ortak aksiyon planlarının hazırlanması,
- İç denetim faaliyetleri sonucunda birim ile mutabık kalınan ve aksiyon planına bağlanan önerilerin planlandığı şekilde gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin izlenmesi,
- Güvence verme ve danışmanlık faaliyetlerinin beraber yürütülmesi amaçlanmaktadır.

Belirtilen bu amaçlar ışığında, Ege Üniversitesi İç Denetim Birimi, plan dönemi temel stratejisini, "İç Denetim Biriminin genel kabul görmesini sağlamak, Üniversitenin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak." şeklinde belirlemiştir.

4. PLANIN UYGULANMASINDA UYULACAK İLKELER

İç Denetim Planı; 2008 yılı iç denetim faaliyetlerinden elde edilecek bulgu ve tecrübeler, yeniden yapılanma gibi kurumsal gelişmeler, risk önceliklerindeki değişimler, iç denetimle ilgili iyi uygulama örnekleri, İç Denetim Koordinasyon Kurulunun tavsiyeleri ve Rektörümüz tarafından yöneltilecek görüş ve öneriler doğrultusunda her yıl revize edilecektir. Değiştirilen Plan Rektörlük Makamının onayıyla yürürlüğe girecektir.

İç Denetçiler, denetim sırasında suç teşkil eden durumlara ilişkin tespitlerini üst yöneticiye bildirecektir.

Danışmanlık faaliyetleri iç denetimin bir parçası olup, denetim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde sürdürülecektir.

Planın uygulanması sırasında Üniversitenin tüm birimlerinin ve çalışanlarının da kanun, yönetmelik ve diğer mevzuat gereği gereken hassasiyet ve titizliği göstermeleri esastır.

5. RİSK DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

Risk, idarelerin kuruluş amaçları ile stratejik hedeflerine ulaşmasına ve görevlerin ifasına engel olabilecek veya beklenmeyen zararlara yol açabilecek durum ya da olaylardır.

Risk esaslı denetim; idarelerin faaliyet alanlarına ilişkin risk faktörlerinin tanımlanmasını, risk seviyelerinin ölçülmesini, bu riskler için uygulanan kontrollerin etkinlik ve yeterliliğinin değerlendirilmesini ve yüksek risk içeren alanlara denetim önceliğinin verilmesini öngören bir denetim yaklaşımıdır.

İç Denetim Birimince risk değerlendirmesi; İDKK'unca yayınlanan "Kamu İç Denetiminde Risk Değerlendirme Rehberi" esas alınarak yapılmış olup dört aşamadan oluşmaktadır.

- Denetim evreninin tanımlanması
- Denetim alanlarının belirlenmesi
- Yapısal risk düzeylerinin belirlenmesi
- Denetim alanlarının önceliklendirilmesi

1-Denetim evreninin tanımlanması :

Denetim evreni, denetlenebilecek alanların tamamını ifade eder. Üniversitenin tüm faaliyetleri denetim evreninin kapsamındadır.

2-Denetim alanlarının belirlenmesi :

Denetim evreninin; birim, faaliyet, süreç, proje veya bunlardan birkaçı bir arada değerlendirilmek suretiyle idare faaliyetlerinin denetlenebilir bölümlere ayrılmasıyla denetim alanları belirlenir.

Üniversitemizin denetim alanları, EK:1 çizelge'de gösterilmiştir.

3-Yapısal risk düzeylerinin belirlenmesi

Riski bir olay veya faaliyetin kurumu olumsuz olarak etkileme olasılığı olarak tanımladığımızda, yapısal risk; mevcut kontroller ve tedbirler dışarıda tutulduğunda kamu idarelerinin mevcut yapısından veya faaliyetin doğasından kaynaklanan risktir.

İdarelerin yapısal risk düzeylerinin belirlenmesi çalışmaları, yapısal risk kriterlerinin (unsurlarının) tanımlanması ve ölçülmesi aşamalarından oluşmaktadır.

a)- Risk Kriterlerinin Tanımlanması:

İç Denetim Birimince, Üniversitemiz faaliyetlerine etki eden beş risk kriteri tanımlanmıştır. Bunlar; bütçe büyüklüğü, işlem hacmi ve personel sayısı, faaliyetlerin çeşitliliği ve karmaşıklığı, yasal risk ve imaj ve itibar riskidir.

Birimimizce belirlenen risk kriterlerine ilişkin açıklamalar ve kriterlerin değerlendirme ölçekleri Ek:2'de gösterilmiştir.

b)- Yapısal Risk Düzeyinin Ölçülmesi:

Denetim alanlarına yönelik yapısal risk kriterleri tanımlandıktan sonra, denetim alanlarının bu risk kriterleri karşısındaki durumu değerlendirilmek suretiyle yapısal risk düzeyleri kümülatif yöneme göre belirlenmiştir.

Kümülatif yöntemde; her risk kriterine idare faaliyetlerine etkisi ve önemi göz önünde bulundurularak bir ağırlık verilir. Aynı şekilde, her risk kriterine risk seviyesini gösteren 1'den 5'e kadar bir değer verilir. En düşük risk seviyesi için 1 ve en yüksek risk seviyesi için ise 5 değeri kullanılır. Daha sonra, verilen bu değer ağırlığıyla çarpılarak her bir kriter için risk puanı bulunur. Son olarak her kriter için elde edilen risk puanları toplanarak denetim alanının yapısal risk düzeyi belirlenir.

Kümülatif yöntemin uygulama sonuçları Ek:3 tablo'da yer almaktadır.

4-Denetim alanlarının önceliklendirilmesi:

Risk değerlendirmesinde son aşama, her bir denetim alanına ait risklerin mukayese edilerek denetim alanlarının sıralanmasıdır.

Ek:1'de gösterilen her bir denetim alanı, yukarıda açıklanan risk kriterleri esas alınarak kümülatif yöntem uygulanarak değerlendirilmiş olup, risk öncelik sırasına göre denetim alanları Ek:4 'de gösterilmiştir.

Önceliklendirilen denetim alanları; 3 puan üzeri 1 inci öncelikli yüksek riskli alan, 2-3 puan arası 2 inci öncelikli orta riskli alan, 0-2 puan arası 3 üncü öncelikli düşük riskli alan olarak ifade edilmiştir.

6. DENETİM KAYNAKLARI

İç Denetim Birimi sertifikasını almış dört iç denetçiden oluşmaktadır ve bilgisayar, masa, koltuk gibi kaynaklar Üniversitemiz tarafından sağlanmıştır. İç Denetim Biriminin Planın uygulanması açısından ihtiyaç duyabileceği personel ve diğer her türlü fiziki şartlar öncelikli olarak temin edilerek İç Denetim Biriminin imkanına sunulur. Aynı şekilde denetlenen birimler iç denetçilere her türlü kolaylığı sağlamak zorundadırlar.

7. PLANLANAN İÇ DENETİM FAALİYETLERİ

Birimimiz iç denetçileri tarafından yürütülen müşterek çalışmalar neticesinde, 2008-2010 dönemine ilişkin planlanan iç denetim faaliyetleri, EK:1’de yer alan “2008-2010 Yıllarına İlişkin İç Denetim Planı Eki Çizelge” de belirtilen denetim alanları üzerinden yürütülecektir.

Yapılan risk değerlendirmeleri sonucunda; Kamu İç Denetimi Strateji Belgesi’nde yer alan “İç denetimin ilk defa yapılacağı dikkate alınarak, tüm denetim alanları yerine bir veya birkaç alanın pilot olarak belirlenmesi ve ilk yıl bütün denetim kaynağı ile bu alanlarda denetimlerin tamamlanması, alınan sonuçlar ve edinilen tecrübeler üzerine daha sonra diğer alanlarda denetime geçilmesi” prensibinden hareketle, üst yönetimin önerileri de dikkate alınarak 2008 yılında risk düzeyi yüksek denetim alanlarından taşınmaz mal işlemleri denetim programına alınmıştır. Risk düzeyi yüksek olan diğer denetim alanlarının sırasıyla 2009 ve 2010 yıllarında denetlenmesi planlanmaktadır.

Yalçın AKAY
İç Denetçi

Hanife ÇELİK
İç Denetçi

Ozan GÜNEŞTEK
İç Denetçi

Kadir ÖZTÜRK
İç Denetçi

O N A Y

... / 09 / 2008

Prof.Dr.Candeğer YILMAZ
Rektör